

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 286/2025-23

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu Jany Baricovej a zo sudcov Miroslava Duriša (sudca spravodajca) a Rastislava Kaššáka v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľov 1. [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], a 2. [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], zastúpených G. Lehnert, s. r. o., Rajská 7, Bratislava, proti postupu Okresného súdu Bratislava II v konaní sp. zn. 58C/177/2012 (aktuálne Mestského súdu Bratislava IV), proti postupu Okresného súdu Dunajská Streda v konaní sp. zn. 4C/3/2012, proti postupu Krajského súdu v Bratislave v konaní sp. zn. 5Co/717/2013, sp. zn. 5Co/171/2017 a sp. zn. 5Co/78/2021 a proti postupu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v konaní sp. zn. 2Cdo/41/2020 a sp. zn. 2Cdo/200/2022 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a**.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľov a skutkový stav veci

1. Sťažovatelia označení v záhlaví tohto rozhodnutia sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 6. februára 2025 domáhajú vyslovenia porušenia svojho základného práva na prerokovanie svojej veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) postupom označených súdov v napadnutých konaniach. Domáhajú sa, aby ústavný súd „zjednal nápravu“, priznal im finančné zadostučinenie v sume 100 800 eur, ako aj náhradu trov konania.

2. Ústavná sťažnosť bola pridelená pomocou technických a programových prostriedkov schválených plénom ústavného súdu [§ 46 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“)] sudcovi spravodajcovi Miroslavovi Durišovi, ktorý je členom I. senátu ústavného súdu. Sudca tohto senátu Miloš Maďar oznámil predsedovi ústavného súdu podľa § 49 ods. 2 zákona o ústavnom súde dôvody svojho vylúčenia z danej veci a uznesením sp. zn. II. ÚS 234/2025 zo 16. apríla 2025 bol vylúčený z prejednávania a rozhodovania tejto veci.

V súlade s čl. III ods. 2 písm. b), c) Rozvrhu práce Ústavného súdu Slovenskej republiky na obdobie od 1. januára 2025 do 31. decembra 2025 (dostupný na webovom sídle ústavného súdu) vylúčeného sudcu prvého senátu Miloša Maďara zastupuje sudca štvrtého senátu ústavného súdu Rastislav Kaššák.

3. Z ústavnej sťažnosti vyplýva, že sťažovatelia sa žalobou podanou 11. júla 2011 Okresnému súdu Bratislava II proti 1. Československej obchodnej banke a. s., 2. Aukčnému domu, s. r. o., a 3. [REDAKOVANÉ] domáhali vyhlásenia neplatnosti dražby svojho rodinného domu a ďalších špecifikovaných nehnuteľností (priľahlých pozemkov, rozostavanej garáže, ornej pôdy).

4. Okresný súd prípisom z 19. decembra 2011 oznámil sťažovateľom, že spis bol z dôvodu miestnej príslušnosti postúpený Okresnému súdu Dunajská Streda. Proti tomuto postupu podali sťažovatelia námietku miestnej nepríslušnosti z 15. marca 2012. Okresný súd Dunajská Streda predložil vec najvyššiemu súdu, ktorý prípisom zo 14. mája 2012 odstúpil vec Krajskému súdu v Trnave, ktorý uznesením zo 4. júla 2012 rozhodol, že miestne príslušným je okresný súd.

5. Okresný súd rozhodol rozsudkom sp. zn. 58C/177/2012 z 18. septembra 2013 tak, že žalobu zamietol. Proti tomuto rozsudku podali sťažovatelia 6. novembra 2013 odvolanie. Krajský súd uznesením sp. zn. 5Co/717/2013 z 8. marca 2016 rozsudok okresného súdu zrušil a vec vrátil na ďalšie konanie. Okresný súd následne vypočul žalovaného vo 4. rade a bez ďalšieho dokazovania rozhodol rozsudkom z 26. októbra 2016 tak, že žalobu zamietol. Sťažovatelia podali 10. decembra 2016 odvolanie, o ktorom rozhodol krajský súd rozsudkom sp. zn. 5Co/171/2017 z 22. mája 2018 tak, že rozsudok okresného súdu zmenil a určil, že dražba je neplatná. Proti rozsudku krajského súdu podali žalovaní 18. septembra 2018 dovolanie. Najvyšší súd rozhodol uznesením sp. zn. 2Cdo/41/2020 z 31. marca 2021 tak, že zrušil rozsudok krajského súdu a vec mu vrátil na doplnenie dokazovania. Krajský súd po vrátení veci rozhodol rozsudkom sp. zn. 5Co/78/2021 zo 7. júna 2022 tak, že zmenil rozsudok okresného súdu a určil, že dražba je neplatná. Žalovaní proti tomuto rozsudku krajského súdu podali 26. septembra 2022 dovolanie. Najvyšší súd rozhodol uznesením sp. zn. 2Cdo/200/2022 z 29. októbra 2024 tak, že zrušil rozsudok krajského súdu a vec mu vrátil na ďalšie konanie a na ďalšie doplnenie dokazovania.

6. Napadnuté konanie vo veci určenia neplatnosti dražby takto ani po takmer 14 rokoch nie je právoplatne skončené.

II.

Argumentácia sťažovateľov

7. Podstatou argumentácie sťažovateľov je námietka, že konajúce sudy o ich žalobe o určenie neplatnosti dražby právoplatne nerozhodli ani po uplynutí takmer 14 rokov od podania žaloby, čím nepochybne dochádza k porušeniu základného práva na prerokovanie ich veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy.

8. Sťažovatelia namietajú neefektívny postup súdu prvej inštancie v napadnutom konaní spočívajúci predovšetkým v tom, že tento nereagoval na argumentáciu sťažovateľov a neprihliadol na všetky nimi predložené dôkazy. Uvedenú neefektívnosť napravil v zásade až krajský súd, avšak jeho rozhodnutia zrušil najvyšší súd ako dovolací súd.

9. Obsiahlo argumentujúc v ústavnej sťažnosti, sťažovatelia objasňujú z ich pohľadu podstatu sporu. Poukazujú na to, že zmluva o vykonaní dražby z 24. marca 2010 a zmluva o vykonaní opakovanej dražby zo 4. novembra 2010 a zo 6. januára 2011 neboli uzatvorené v súlade so zákonom č. 527/2002 Z. z. o dobrovoľných dražbách a o doplnení zákona Slovenskej národnej rady č. 323/1992 Zb. o notároch a notárskej činnosti (Notársky poriadok) v znení neskorších predpisov v aktuálnom znení. Absentujú podstatné náležitosti tejto zmluvy, a to nezameniteľné určenie predmetu dražby a dôvodu dražby, keď nebolo zrejmé, či išlo o realizáciu záložného práva k jednému úveru alebo dvom úverom. Dôsledkom uvedeného je absolútna neplatnosť zmluvy o vykonaní dražby, a tým aj neplatnosť vykonanej dražby. V predmetnej veci bol sťažovateľom aj neúčinne doručený znalecký posudok oceňujúci dražené nehnuteľnosti, čo je tiež dôvodom na vyhlásenie neplatnosti dražby. Rovnaké pochybenie nastalo pri doručovaní znaleckého posudku pri opakovanej dražbe. Sťažovatelia namietajú spôsob ocenenia nehnuteľností v znaleckých posudkoch a tiež aj miesto vykonania dražby v Hlohovci (v sídle žalovaného 2) približne 70 km od miesta, kde sa nehnuteľnosti nachádzajú. Z hľadiska vzdialenosti a ďalších aspektov bolo vhodnejšie, aby sa dražba konala v Bratislave alebo Dunajskej Strede. Sťažovatelia tiež obsiahlo poukazujú na vyhotovené znalecké posudky, ktoré neadekvátne ocenili nehnuteľnosť, a argumentujú, že vo veci nemal rozhodovať sudca okresného súdu, keďže kedysi pracoval u žalovaného 1.

10. K vzniknutým prierahom prispeli obštrukčným konaním podľa sťažovateľov aj žalovaní, napr. už tým, že nesprávne namietali miestnu nepríslušnosť okresného súdu, čo predĺžilo napadnuté konanie minimálne o rok. Celkovo z postupu žalovaných vyplýva, že mali záujem nehnuteľnosti vydražiť rýchlo a lacno. Svedčí o tom aj skutočnosť, že nehnuteľnosť bola vydražená 3. mája 2011 a 18. mája 2011 bola doručená katastru nehnuteľností notárska zápisnica osvedčujúca vydraženie nehnuteľnosti a v ten istý deň bol podaný návrh na vklad vlastníckeho práva na nového vlastníka (žalovaný 4) spolu s kúpnu zmluvou. Sťažovatelia žalobu podali okresnému súdu 18. júla 2011, keď im už bolo oznámené, že nehnuteľnosť bola predaná.

11. Obštrukčne postupoval podľa nich aj katastrálny úrad v Dunajskej Strede, ktorý len s prierahmi zapísal poznámku na list vlastníctva o prebiehajúcom súdnom konaní a aj to až po tom, čo zapísal nového vlastníka. Podľa sťažovateľov navrhovateľom dražby mal byť nový veriteľ, pričom je sporné, či bol dostatočne preukázaný prevod práva, resp. prevzatie práv a záväzkov.

12. Všetkými týmito skutočnosťami sťažovatelia preukazujú neefektívny postup konajúcich súdov v napadnutých konaniach, čo viedlo k porušeniu označeného základného práva podľa ústavy.

13. Výšku uplatneného finančného zadost'učinenia sťažovatelia určili z hodnoty, za ktorú vydražiteľ predmetnú nehnuteľnosť prenajíma.

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

14. Ústavný súd podľa § 56 ods. 1 zákona o ústavnom súde návrh na začatie konania predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon v § 9 neustanovuje inak.

15. Podstatou ústavnej sťažnosti je namietané porušenie základného práva sťažovateľov na prerokovanie ich veci bez zbytočných prierahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy postupom

označených súdov v napadnutých konaniach. Sťažovatelia tvrdia, že konajúce súdy postupovali v napadnutých konaniach neefektívne, pričom neefektívny postup odôvodňujú obsiahlou argumentáciou týkajúcou sa veci samej. Je teda zjavné, že sťažovatelia neefektívny postup konajúcich súdov odôvodňujú svojim právnym názorom k predmetu rozhodovania, t. j. argumentáciou v prospech neplatnosti dražby, resp. opakovanej dražby. V konečnom dôsledku sa stotožňujú s právnym posúdením krajského súdu ako odvolacieho súdu, ktorý opakovane zmenil rozsudok okresného súdu a určil, že dražba je neplatná. Osobitne sa nestotožňujú s postupom najvyššieho súdu ako dovolacieho súdu, ktorý opakovane zrušil tieto rozsudky krajského súdu, pričom vždy navrhoval iné doplnenie dokazovania.

16. Ústavný súd vychádzal z tvrdenia sťažovateľov, že napadnuté konanie nie je právoplatne skončené. Aktuálne teda neexistuje právoplatný rozsudok všeobecných súdov, ktorý by s konečnou platnosťou a záväzne rozhodol o otázke, ktorá predstavuje predmet napadnutých konaní, t. j. o určení, či špecifikovaná dražba bola neplatná. Ak teda sťažovatelia odôvodňujú neefektívny postup konajúcich súdov len tým, že tieto súdy (niektoré z nich) neakceptovali argumentáciu sťažovateľov vo veci samej (argumentáciu v prospech neplatnosti dražby), ústavný súd sa s touto argumentáciou nestotožnil. V prvom rade je potrebné zdôrazniť, že o danej otázke rozhodujú označené všeobecné súdy, ústavný súd preto v danom štádiu konania nemá právomoc vysloviť čo i len predbežne svoj právny názor k veci samej. Akceptovanie argumentácie sťažovateľov, že prijatie odlišného právneho názoru, ako je ten ich, k meritu predstavuje neefektívny postup všeobecného súdu, by v určitom smere znamenalo prejudikovanie výsledku napadnutého konania. Ústavný súd teda dospel k záveru, že na vymedzenom skutkovom základe označené všeobecné súdy nemohli porušiť základné právo sťažovateľov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy.

17. Vzhľadom na uvedené ústavný súd ústavnú sťažnosť sťažovateľov odmietol ako zjavne neopodstatnenú podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde.

18. Z ústavnej sťažnosti vyplýva, že predmetná právna vec nie je právoplatne skončená ani po 13 rokoch a 8 mesiacoch od podania žaloby okresnému súdu. Ide skutočne o extrémnu dobu, ktorá v súlade s judikatúrou ústavného súdu sama osebe odôvodňuje vyslovenie porušenia základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy. V aktuálne prerokúvanej veci rozhodol okresný súd rozsudkom 18. septembra 2013 a následne prebehli tri odvolacie konania a dve dovolacie konania. Aktuálne po vrátení veci dovolacím súdom opäť koná krajský súd v odvolacom konaní. Vychádzajúc z týchto okolností, bolo preto potrebné, aby sťažovatelia aspoň stručne vymedzili obdobia nečinnosti jednotlivých súdov, resp. neefektívny postup jednotlivých súdov s opisom, v čom tento neefektívny postup spočíval. Ústavná sťažnosť sťažovateľov zastúpených kvalifikovaným právnym zástupcom takúto argumentáciu ale neobsahuje.

19. Odôvodnenie návrhu je podľa § 43 ods. 1 zákona o ústavnom súde zákonom ustanovenou podmienkou konania pred ústavným súdom. V tejto súvislosti ústavný súd už opakovane konštatoval, že zo vzájomnej väzby medzi relevantnými ustanoveniami zákona o ústavnom súde (§ 43 ods. 1 a § 123 ods. 1) vyplýva, že sťažovateľ musí označiť základné práva a slobody, ktorých vyslovenia porušenia sa domáha, nielen označením príslušných článkov ústavy, ale musí ich konkretizovať aj skutkovo (m. m. IV. ÚS 124/08, IV. ÚS 146/08, I. ÚS 142/2024, I. ÚS 279/2024), t. j. uviesť, z akých dôvodov malo dôjsť k ich porušeniu a navrhnúť v tejto súvislosti dôkazy.

20. Ústavný súd v prípade sťažovateľov nepristúpil k výzve na odstránenie zisteného nedostatku ústavnej sťažnosti podľa § 56 ods. 3 zákona o ústavnom súde, pretože zistený rozsah nedostatkov zákonom predpísaných náležitostí, aký vyplýva z ústavnej sťažnosti sťažovateľov, nie je povinný odstraňovať z úradnej povinnosti. Na taký postup slúži inštitút povinného právneho zastúpenia v konaní pred ústavným súdom, pričom z publikovanej judikatúry jednoznačne vyplýva, ako ústavný súd posudzuje nedostatok zákonom ustanovených náležitostí podaní účastníkov konania (napr. IV. ÚS 77/08, I. ÚS 368/2010, III. ÚS 357/2010, I. ÚS 162/2010, IV. ÚS 234/2010, III. ÚS 206/2010, IV. ÚS 159/2010, IV. ÚS 213/2010, IV. ÚS 134/2010, I. ÚS 280/2020). Ústavný súd poukazuje aj na skutočnosť, že sťažovatelia sú zastúpení kvalifikovaným právnym zástupcom a prípadná výzva na odstránenie nedostatku spočívajúceho v absencii náležitého odôvodnenia ústavnej sťažnosti by *de facto* znamenala suplovanie úkonov právnej služby a povinnosti advokáta postupovať s odbornou starostlivosťou [§ 18 ods. 2 zákona č. 586/2003 Z. z. o advokácii a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov, pozn.], čo nie je žiadnym spôsobom akceptovateľné (m. m. II. ÚS 117/05, IV. ÚS 267/08, IV. ÚS 213/2010, II. ÚS 660/2016). Z uvedeného hľadiska bolo možné odmietnuť ústavnú sťažnosť aj pre nesplnenie zákonom ustanovených náležitostí [I. ÚS 532/2024 (ZNaU 35/2024)].

21. Vzhľadom na odmietnutie ústavnej sťažnosti ako celku bolo už bez právneho významu rozhodovať o ďalších návrhoch sťažovateľov, ako ich špecifikovali v petite ústavnej sťažnosti.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Bratislave (detašované pracovisko) 7. mája 2025

Jana Baricová
predsedníčka senátu